

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKÜ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELOFIZETESI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	BITTERMANN SÁNDOR.	BITTERMANN NÁNDOR.	a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
Félévre 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Orvossztrájk.

Két közlemény.

Irta **Dr. DUCHON JÁNOS.**

II.

Miután megcsinálták a törvényt anélkül, hogy az orvosokat, vagy általában az érdekelt feleket is megkérdezték, vagy meghallgatták volna, immár kilencedik hónapja próbálgatják az „át-szervezés” munkáját anélkül, hogy még a vidéki pénztárak végleges megalakításáig is eljutottak volna. Az előzetes, főleg pedig pénzügyiekben való tájékoztatatlanság, az átmeneti intézkedések bizonytalanságát vonta maga után. A rendelkezésre álló vagyontörzsek tulajdonosai a várható kiadások alacsonyra taksálása már is a vagyoni csőd elé állította a vidéki pénztárak nagyrészét s miután a törvénytervező „korszakos alkotását” úgy akarta megteremteni, hogy a kecske is jóllakjék, meg a káposzta is megmaradjon, hogy az államnak egy fillérrel se kelljen hozzájárulni a zseniálitásnak ehhez a mesterművéhez: ki kellett valakinek a bőréből ezeket a filléreket hasítani.

A törvény egyik szakasza helyesen a vidéki szervekre, nevezetesen pedig a közgyűlésre bizza, hogy az orvosokkal, legjobb belátása szerint egyezzenek, de hogy — ellentétben a méltányosság nagy elvével — a bal kéz jól tudhassa, hogy mit csinál a jobb, biztosító szakasz is van, amely a pénztárak helyi szerveinek minden autonomiáját, amely anyagiakra vonatkozik, az apró formákat kivéve, illuzóriussá teszi.

Kilenc hónap óta folynak a tárgyalások az Országos Orvosszövetség és az Országos Munkásbiztosító-pénztár között. Az orvosok, megint a „humanizmus” fikciójának a hatása alatt, elementek a méltányosság legvégső határáig s az átmeneti időre eredeti köve-

teléseiknek éppen a felével is hajlandók lettek volna beérni, csupán azt akarták, hogy az orvosok és a betegsegélyező pénztárak között esetleg felmerült vitás vagy fegyelmi ügyekben orvosokból álló bíróság döntsön. A felajánlott díjazás pedig tagonként és évenként fizetendő 3, mond: három korona volt s hogy valamiképpen az orvosokat a nagy pénz-bőségűtől a guta meg ne üsse, ebből a tagonként fizetendő 3 koronából külön kihasítandók lettek volna „a speciális orvosi ténykedések, műtétek, gyógy-gimnasztika, röntgenezés, az éjjeli látogatások, konziliumok, távolsági látogatások, a más pénztárak orvosai által kezelt orvosi kezelésnek költségei és — csekélység — a fuvaroköltségek is”. Nagyon kedvező esetben tehát még a pénztári orvosnak is maradt volna valami ebből a busás fizetésből.

Ezzel szemben az Országos Orvosszövetség kebelében egyesült közel ötezer orvos, tagonként és évenként, a nőtlen tagok után 6, a családos tagok után pedig 9 korona fizetést kért.

Az Országos Munkásbiztosító-pénztár, amely kebelében egy csomó busás fizetéssel javadalmazott pompás új állást szervezett, az egyezkedést visszautasította és így beállott az első közleményemben említett az az eset, hogy a munka és a munka bére között oly nagyfokú aránytalanság támadt, amely csak a munkás — ebben az esetben az orvos — erejét meghaladó munkálkodása által lett volna áthidalható. Vagyis létrejött a casus belli. A két ellentétes álláspontot újabb tárgyaláson sem sikerülvén összeegyeztetni: bekövetkezett az első orvossztrájk. Orvossztrájk a Munkásbiztosító-pénztárak, de nem ennek a betegek ellen.

Vezető elvként mondták ki az orvosok, hogy a betegsegítő pénztárak

ellen folytatott létért való küzdelemben a betegek érdekeinek szenvedni nem szabad, s hogy ha már a végletekig vitt méltánytalanság a szellemi munkásokat is olyan fegyverhez kényszeríti, amilyennel a fizikai munkások hallatlan sikereiket kivívták, azoknak a fegyvereknek szenvedő embertársainkat sérteni nem szabad.

És ebben különbözik a szellemi munkások sztrájkja a fizikai munkásokétól; ez kemény és kiméretlen, mint a pöröly és a kalapács, amaz a felhozott érveknek súlyánál fogva hat s a reá bizott nagy érdekek lehető kimérelésével jár.

Magyarország orvosai a fellelőülésnek nevezett korszak egyetlen kulturhatásában sem részesültek, mert nem kell Zombortól csak pár kilométernyire menni, ahol gazdag népességű községekben az orvos még ma is éppen úgy 25 és 30 krajcárért köteles a leggazdagabb beteget is meglátogatni, mint 30 év előtt s ha véletlenül egy óránál többet vesz igénybe a betegnél elvégzett látogatása, piruló arccal kell elmenie a legközelebb épülő ház előtt, amelyen a dolgozó kőműves egy órára szintén 20—30 krajcár munkabért, tehát aránylag többet kap, mint előttük a sárban lubickoló szellemi munkástársuk. De mig annak betegség vagy baleset esetére, szigorú törvény biztosítja legalább a megélhetés legszükségesebb eszközeit, sőt a baleset következtében beállott munkaképtelenség, vagy halál esetén neki és családjának is életfogytiglan tartó eltartást is, addig a ragályos betegségben — tehát szigorúan véve szintén baleset következtében — elhált orvos családja, a községtől vagy államtól mást mint a koldusbothoz szükséges somfát nem igényelhet.

Ugy tapasztaltam, hogy a nagy-

FENNÁLL 1824. ÉV ÓTA.

Husvéth István

műfestődéje és kémiai tisztító intézete Zomborban.

232-50-37

Elfogad uri, női és gyermekruhákat
TISZTÍTÁSRA ÉS FESTÉSRE
a legolcsóbb árak mellett.

közönség, a veleszületett jogérzeténél fogva, mindig helyesen tudta megítélni az egyes társadalmi rétegeknek helyzete javítására irányuló mozgalmait s rokonszenve az elnyomottak, és hogy e modern szót alkalmaztam, a „kizsákmányoltak“ részén volt — ha nagyobb fontosságú problémák nem kötötték le a figyelmét.

Ugy beszélnek, hogy Magyarország közönsége most házszabályosít játszik s így nem hallja senki, hogy nagy Magyarország a Balkán államoktól eltekintve, vezet — a tuberkulózis halandóságban, mert a Duna és Tisza közén, Bácsmezyében pedig Szabadkán, pusztul el a legtöbb ember tuberkulózisban, amelyen mai egészségügyünk úgy tudna csak segíteni, ha egy szép napon a halál is bejelentené a sztrájkot.

Elfogadták a revíziót. A képviselőház keddi ülésén Molnár Jenő az utolsó zárszónok beszélt a revízió ellen. Utánna névszerinti szavazásnak kellett volna lenni, de a balpárt névszerinti szavazást kérő ívét aláíró husz képviselő közül egy hiányzott s ezért rendes szavazásban fogadták el a revíziós indítványt — általánosságban. Mellette 168, ellene 27 képviselő szavazott. Szünet után Bozóky Árpád bizalmatlansági indítványát vetette el a Ház. Majd Justh Gyula indítványára elhatározta, hogy a részletes vita során a javaslatot három részre osztja s a tárgyalást a legközelebbi ülésre halasztja.

Vándor gazdagylés Csantavéren.

(Vége.)

Inhoff József titkár felolvassa a disztagsági oklevelek következő szövegét:

A csantavéri gazdaköre 1907. év augusztus hó 4-én tartott közgyűlési határozata értelmében Törley Gyula szabadkai lakos, földbirtokos urat, a mezőgazdaság és az állattenyésztés fejlesztése, közérdekű előbbre vitele, a közjó előmozdítása érdekében tanúsított határszomszédi viszonyánál fogva, melylyel gazdakörünket is figyelmére méltatta, *disztagságjává* megválasztja és így a közte és gazdakörünk közti kapcsolatot még szorosabb kötélekkel összefűzni kívánván, tiszteletbeli tagjává beigtatta, melyről jelenvaló egyletünk pecsétjével megerősített bizonyosság levelünket adjuk.

Kelt Csantavéren, 1907. március hó 22-én tartott diszkozgyűlésen.

A Bács-Bodrog vármegyei Gazdasági Egyesület
Csantavéri Gazdaköre nevében

jegyző. elnök.

A Bács-Bodrog vármegyei Gazdasági Egyesület
mint anyaegyesület nevében

titkár. ügy-igazgató. elnök.

Latinovits Pál: Örömmel tapasztalta, hogy az egybegyűlt gazdák az előadásokat figyelemmel hallgatták s így tapasztalja, hogy a gazdák megvan a kellő érzékük az újítások bevezetése iránt. Ujból hangsúlyozza, kisérijük figyelemmel a gazdasági újításokat, mert ha a régi rendszer szerint gazdálkodunk, úgy kifizetve adónkat, a megmaradt pénzt könnyen rejthetjük el mellényzsebünkben. Bizalommal, szeretettel ragaszkodjunk egymáshoz s munkálkodásunkat áldás kísérendi. — A gyűlést lelkes éljenzés közt bekezeszti.

Gyűlés után a gazdák Magossy Kálmán földjére mentek, ahol a következő mezőgazdasági eszközök lettek bemutatva: Senior tengeriültető gép, amely négyzetben teljes pontossággal vetette a tengerit. Tárcsás borona, amely tarlóbuktatásra igen célszerűnek bizonyult. Rugó fogas borona, amely talajturásra igen alkalmasnak mutatkozik.

Acél lókapá és fogas kultivátor, amelyek kapásnövények és szőlő kapálásánál és gyomirtásnál igen jó munkát végeznek.

Extiapator, amely a tavaszi szántás helyett csak felturja a talajt, miáltal a talaj nedvességét megtartja, — az extiapor munkája is megtetszett a gazdáknak.

A gyakorlati gépbemutató után a gazdakör helyiségeiben társas ebéd volt, amelyen az első felköszöntőt Latinovits Pál Darányi Ignác földmívelésügyi miniszterre mint a kisgazdák barátjára mondta. Darányi sokat tett a bácskai gazdákért. Személyes érintkezés folytán tudja, hogy a miniszter szereti is a kisgazdákat. Zugó éljenzés hatása alatt a gazdák óhajával találkozó indítványát folytán táviratilag üdvözöltük Darányi minisztert.

Göcző József gazdaköri elnök meghajol Latinovits Pál magas személye előtt. Tudjuk, hogy Latinovits Pál tette naggyá és hatalmassá a gazdasági egyesületet. Ezen munkásságában hervadhatatlan babérokat aratott — e babérainak öntözésére üríti poharát.

Latinovits Pál: Magyar szokás szerint tovább adja a poharat. Szívesen teszi ezt, mert azokra köszönti, akik a mai ünnep sikeréhez nagyban hozzájárultak, a gazdakör agilis vezetőségére, a gazdakör intelligens, haladni akaró gazdáira üríti poharát.

Osvár Péter alelnök: Segíts magadon, az Isten is megsegít. Csantavér gazdaközönsége iparkodott a szép közmondást meghonosítani. Büszkén állíthatjuk ezt magunkról. Minden fő közlekedési vonaltól távol áll az Isten háta mögött — Bácskának mostoha gyermeke Csantavér községe — a gazdakör alakításával bizonyította azt, hogy haladni akar. Kevés példa volt előttük, a kevés példát követték.

Törley Gyula és Vojnits Simon neve minden csantavéri kisgazda előtt ismeretes, mindenki szereti és tiszteli őket. Kéri mindkettőjüket, ajándékozzák meg szaktudásukkal továbbra is a gazdaköri tagokat.

Magossy Kálmán az egyesület vezetőségét élte.

Seayer Kornél gyógyszerész a járás közkezdveltségü főbírájára: Császár Péterre üríti poharát.

Basch Vilmos a disztagságokká avatott Törley Gyulára és Vojnits Simonra üríti poharát.

Ifju Faragó József (Kossuthfalva) gyönyörű beszédével lebilincselte az asztaltársaság figyelmét. Szerinte a magasabb rendű csillagok vonzzák az alsóbb rendűeket. Ily magasabb rendű csillag vármegyénk mezőgazdaságában Törley Gyula földbirtokos, aki nagy szaktudásával, a kisgazdák iránti mély szeretetével nagyobb működési tér elfoglalására van hivatva.

Hogy tudásuknak fényével, vasakaratot tanúsító, erejével fényt és erőt kölcsönözött a kisgazdáknak. Ugy hiszi, mindnyájunk óhajával foglalkozik, amikor Törley Gyulára, mint a Bácsbodrog vármegyei Gazdasági Egyesület ügyvezető elnökjelöltjére üríti poharát.

Gyenes János plébános mint lelkipásztor egy nagy családnak tagja — örömmel

látja, hogy családtagjaihoz a csantavéri gazdákhöz távolról is jöttek idegen gazdák, hogy bebizonyítsák a csantavéri gazdák iránti érdeklődésüket. A derék vendégekre üríti poharát. Üríti poharát a mai vándorgyűlés előadóira, különösen Günther Ferencre, az egyesület agilis igazgatójára.

Császár Péter örül, hogy barátját és rokonát Latinovits Pált ma látja először járása területén, örül, hogy a többi barátjait is itt találja — főöröme mégis, hogy Csantavér gazdái értelmiségökkel a vármegye figyelmét vonták magukra. Kívánja, hogy a jó kezdeményezés mindinkább fokozódó munkássággal és termeléssel bővüljön.

Günther Ferenc szíve egész örömeivel köszönti az egybegyűlt gazdatársaságot.

Mig a külföldön Német- és Franciaországban az agrárpolitikának hatalma van, addig édes hazánkban, speciel nagy agrár-vármegyénkben még mindig kevés az agrármozgalom. Találkozunk minél minél többször ily vándorgyűléseken, támaszkodjunk a földbirtokos osztályra, amely szaktudásával és súlyával illetékes helyen képviselendi érdekeinket.

Ne fönn, hanem lenn kezdjük a szervezkedést, ne féljünk, feltaláljuk az alkalmas vezetőférfiakat. Példa rá: Göcző József gazdaköri elnök, aki jó értékkel tudott értékelni akkor, amikor a körnek Törley Gyulát és Vojnits Simont disztagságokul ajánlotta.

Göczőre a gazdakör derék elnökére üríti poharát.

Hess Márton (Szentfűlöp) szép, magasztos ünnepet ülünk ma, oly férfiak nyertek kitüntetést, kik éltüket a munkának és közjónak áldozták föl. Az összetartás nemes érzelme hozott össze a mai napon bennünket. Elhozta e szép ünnepélyre a Délbácska agilis német gazdatagjainak rokonszenves üdvözlését. Kössön össze bennünket felekezeti és nemzetiségi tekintetek félretételével, — a gazdasági kapocs — amely által a nagy Bácskában szeretetet, bizalmat, egyetértést és közvagyonosodást tudunk létrehozni.

Szendelbach József német kisgazda (Szentfűlöp) szerint Bácskában van egy falu — Szentfűlöp — gazdái nyelvben németek, de szívből, érzelemből magyarok.

A Szentfűlöp vándor gazdagylést a csantavériek látogatásukkal megtisztelték, ígéretükhöz híven e tiszteletet a szentfűlöp gazdakör ez alkalommal viszonzta, fogadja el a gazdakör a szentfűlöp gazdák szívből jövő üdvözlését.

Törley Gyula nem akart a tosztozók sorában részt venni, enged az alelnök óhajának. Az elhangzott 13 felköszöntő között a legutolsót tartja a legszerencsésebbnek, amely egyszerű német kisgazda ajkáról hangzott el.

Ő is ajánlja tartsunk össze, szeressük egymást. Ő mindig barátja volt a fehér asztalnak, ahol nemcsak az ész, de a szív is megnyílik. Nem azért ültünk barátságos asztalhoz, hogy együnk s igyunk, ezt megtehetjük otthon is. Azért vagyunk együtt, hogy egymást megismerve, egymást meg is szeressük.

Amilyen szívesen hozta Szendelbach a Szentfűlöpiek szép üdvözlését, mi azt oly szívesen vesszük. A derék szentfűlöpiekre és Cicerójukra: Szendelbachra üríti poharát.

Gyenes János Latinovits Pált meleg szavakkal köszönti a bucsuzás végperceiben, kéri a mindenhatót, hogy Latinovits Pált jó egészségben a gazdák javára sokáig tartsa meg

Itt volt az indulás ideje, — az előálló kocsikon helyet foglalva — bucsut intettünk a derék csantavéri gazdáknak.

Inhoff.

Előfizetési felhívás

a
„B Á C S K A”

XXXI. évfolyamára

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 12 korona.
Fél évre 6 korona.
Negyedévre 3 korona.

Néptanítók számára:

Egész évre 8 korona.
Fél évre 4 korona.
Negyedévre 2 korona.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor és fia** könyv- és nyomdájába küldendők.

H i r e k .

A király egészsége. A felség betegsége teljesen megszűnt. Állapota nagyon jó.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Vujević Dömötör billéi járásbírói díjnokat a szabályi járásbírókhoz végrehajtóvá nevezte ki.

Gyümölcsoltó Boldogasszony. A katolikus egyház szerdán ülte meg a tavasz ünnepét, Gyümölcsoltó Boldogasszonyt. A görögök és rómaiak táncal, virággal és borral köszöntötték a ver sacrumot, a katolikus egyház valami poétikusabb, mélyebb értelmet ad a természet újraébredésének: erre a napra teszi Krisztus fogantatását. Gyümölcsoltó Boldogasszony, szerte a világon a tavasz ünnepe, a tavaszé, amely meghalkítja a kemény szelet, erőt ad a napnak és friss, zöld gyüveget varázsol a fákra. Magyarország földmívelő népe különösen tiszteli ezt az ünnepet; ezen a napon kezdik beoltani a gyümölcsfákat s a hagyomány azt tartja, hogy a tavasz ünnepén elvetett mag dusan sarjadzik ki a földből.

Nászjelentés. Vettük a következő nászjelentést: Özvegy Koszits Szilárdné született Szohner Riza örömmel tudatja Ákos fiának Paukovich Szerena urhölgygel, néhai Paukovich Andor a szabadkai ügyvédi kamara elnöke és neje született Kelemen Vilma leányával történt eljegyzését. Pécs, 1908. évi március hó. — Özvegy Paukovich Andorné született Kelemen Vilma örömmel tudatja Szerena leányának dr. Koszits Ákos urral, Baranyavármegye főügyészével, néhai Koszits Szilárd ügyvéd, nyug. főszolgabíró és neje született Szohner Riza fiával történt eljegyzését. Szabadka, 1908. évi március hó.

A szabadkai kamaránál bejegyzett ügyvédjelöltek joggyakorlata. Dr. Salamon Gyula dr. Zsulyevics Antal szabadkai ügyvéd irodájából kilépett s a névjegyzékből töröltetett, Havas Manó dr. Klein Mátyás szabadkai ügyvéd irodájába, Maliszta Géza dr. Lovász Andor zentai ügyvédtől dr. Bárdos Lipót zentai ügyvéd irodájába, Szeszlér Adolf dr. Dávid Arthur bácsalmási ügyvéd irodájába joggyakorlatra lépett, dr. Balassa Pál dr. Galambos Pál óbecsei ügyvéd irodájából kilépett s a névjegyzékből töröltetett, dr. Dimitrievics Péter dr. Malagurszky Fábán szabadkai ügyvéd irodájából dr. Petrovics János szabadkai ügyvéd irodájába belépett.

Jótevény adomány. Bernfeld Mór nemrég elhalt budapesti kereskedő Ujvidék város szegényeinek 3000 koronát adományozott. Az összeg, amelyet jótevény és közcélokra hagyott, másfél millió koronánál többet tesz ki.

Záróünnepély. A zombori ipari továbbképző tanfolyama folyó hó 29-én rajzkiállítás és záróünnepély keretében fejeződik be. Az ünnepély reggel 8 órakor veszi kezdetét a felső kereskedelmi iskolában, mely alkalommal a bizonyítványok és jutalomdíjak osztatnak ki. A rajzkiállítás megtekinthető vasárnap reggel 9 órától d. u. 6 óráig az Iparoskörben.

A vármegyei háziipari kiállítás rendezősege felkérte Gubitza Kálmán monostorszegi áll. ellemi iskolai igazgatót, a Bácsbodrog vármegyei történelmi társulat muzeumörét, hogy a kiállításra egy sokaszobát rendezzen be, mely a sokac népeletet, különösen a sokac-háziipart mutassa meg a közönségnek. Gubitza Kálmán, aki a sokac népeletnek alapos ismerője s a nyáron a történelmi társulat által a sokacok tanulmányozására kiküldött bizottság vezetője volt, a legnagyobb készséggel ígerte meg közreműködését s így érdekes látmivalóval szaporodik meg a kiállításnak amugy is hatalmas anyaga.

Középiskolai igazgatók Szegeden. Szele Róbert dr. főigazgató tankerületéhez tartozó összes középiskolából Szegedre látogattak el az igazgatók, hogy a közoktatásügyi miniszter által életbeléptetett tankerületi konferenciák elsején részt vegyenek. Hétfőn és kedden tárgyaltak a főigazgató elnöklése mellett didaktikai, adminisztratív és paedagógiai kérdésekről s a két napi tárgyalás eszméit és terveit maga a tankerületi főigazgató juttatja érvényre azon a központi értekezleten, melyet májusban a miniszteriumban tartanak meg a tankerületek képviselői. A tankerület tizenhárom intézete vett részt a két napos tárgyaláson, névszerint a következő igazgatók: Werner dr. (Baja), Madzsar (Makó), Balácsi (Nagybecskerek), Kresméri (Nagykikinda), Javornik (Pancsova), Kárpáti (Szeged, állami főgimn.), Szinger (Szeged, városi főgimn.), Homor (Szeged, állami főreáliskola), Kosztolányi (Szabadka), Székely (Ujverbász), Meggyessy (Ujvidék), Szücs (Zenta), Rittinger (Zombor). A két napi tárgyalások időközzeit a középiskolai igazgatók felhasználták Szele Róbert dr. főigazgató szíves és figyelmes kalauzolása mellett arra, hogy megtekintsék a városi és állami főgimnáziumot, a kulturpalota gyűjteményeit, a Somogyi-könyvtárt, a főreáliskolát. Hétfőn délután a tankerületi főigazgató vendégül látta magánál az igazgatókat, amely alkalommal Lázár György dr. polgármester is megjelent a szívelyes házigazda asztalánál.

A zombori háziipari kiállítás. Szabadkáról írják: A zombori háziipari kiállítás vezetőségének megkeresésére a szabadkai nőegyletek elnökségei elhatározták, hogy a május hó 10-én megnyitó kiállításon egy szabadkai külön osztály rendezésével részt vesznek. A nőegyletek elnökségeiből alakult bizottság, melynek védnöki tisztét ötömösi Magyar Györgyné urnő volt szíves elvállalni, abban a reményben, hogy munkájában a közönség lelkes támogatásával fog találkozni, a maga részéről már is megtett minden lehetőt, hogy a szabadkai csoport teljes sikerét biztosítsa.

Eljegyzés. Sza u e r Pál ujvidéki honvédhadnagy eljegyezte Sz a l a y Margit urleányt Zomborban.

Közgyűlés. A zombori kaszinó-egyesületi dalárda folyó hó 24-én este 6 órakor tartotta meg évi rendes közgyűlését. Elnök lett Vojnits István, alelnök dr. B u j á k József, titkár dr. Ferencsik Lajos, pénztáros Essigmann Károly, karmester Marschall Bela, szertáros Alfordy László. Tiszteletbeli karmesterré T o m c s á n y i Aladár választott meg egyhangulag.

Felolvasás. A zombori nőtisztviselők egyesületében (Széchenyi-körut 2.) folyó hó 29-én vasárnap délelőtt 10 és fél órakor Lévy Gyula budapesti színművész „A materializmus és a női kegyelet” címen előadást tart, mellyel kapcsolatban mint a tárgyat közvetlenül megvilágító dolgot: Madách „Az ember tragédiájának” londoni színet fogja bemutatni. Az előadásra vendégeket szívesen lát az egyesület.

Az irodalmi társaság felolvasó ülése. A Bács Bodrog Megyei Irodalmi Társaság Zomborban, március hó 29-én, vasárnap d. u. 6 órakor a városháza dísztermében tartja nyolcadik felolvasó ülést, melynek tárgya: Coney Island, a világ legnagyobb mulatóhelye. Amerikai utirajz a New-York melletti nagymulatóról. Irta és felolvassa **Vétesí Károly**. Az előadást képek vetítése kíséri. A mozgófényképek a budapesti Projectograph-vállalattól vannak. Bemutatandó képek: A fényszóró torony. Az amerikai tűzoltás. Amerikai japán tea ház és gésák. Vizi síkló. A halál kereke. A Luna Park kivilágítva. A Luna Park égése stb. A felolvasó ülésre a belépés díjmentes.

Igazítás. Kérem a Bácska tekintetes szerkesztőségét, méltóztassék a zombori függetlenségi párt közgyűléséről szóló tudósításuk azon részét kiigazítani, mintha én ott azt indítványoztam volna, hogy pártunk más párthoz, a 48-as balpárthoz csatlakozzék. Én ilyen indítványt nem tettem. Hanem ellenkezőleg azt kívántam, hogy a párt ne fordítson — hátat a saját vezérőbízottságának szept. 20-án egyhangulag hozott elvi határozatának, amely a kiegyezést és a többi 67-es politikát helyteleníti. De a közgyűlés mégis dezavualta ezt a helyes 48-as állásfoglalást. Minthogy a helyi lapok közül a Bácsmegeyi Függetlenség lényegileg híven hozta a tudósítást, a fővárosi lapokba pedig mégis elferdített közlemények mentek át, nyilvánvaló, hogy a Bácska közlése az oka a téves híradás elterjedésének, miért is önkéntől kérem a helyreigazítást. — Teljes tisztelettel Zombor, 1908. március 25. Pataj Sándor.

Állami segély bácskai szövőknek. Mint a Magyar Textilipar f. hó 15-én megjelent száma jelenti, a kereskedelemügyi magy. kir. miniszter 12 bácskai szövőmestert küldött az állam költségén esti kurzusra a „Magyar Királyi Állami Szövőiskolához” Késmárkra. A kurzus május hó elsején nyílik meg. — Bácsbodrog vármegye főispánjának köszönheti e tizenkét kisiparos, hogy szakmájukban az állam költségén nyernek magasabb kiképzést.

Honvédiskolák alapítványi helyei. A hivatalos lap legutóbbi száma közli a honvédevelő és képzőintézetekben az 1908—1909. iskolai év kezdetével betöltendő alapítványi helyeket. A katonai pályára készülő bácskaiak a következő helyekre pályázhatnak: Bácsbodrog vármegye honvéd főreáliskolai és Ludovika Akadémiai alapítványa, melyre elsősorban vármegyei tisztviselők gyermekei, — a báró Rudics-féle Ludovika alapítvány, melyre elsősorban az alapító rokonai pályázhatnak.

Eljegyzés. Fischer Miksa csantavéri kereskedő eljegyezte K á l m á n Zsigmond leányát, Bellát Szegeden.

A gyermeknap. A jószívű társadalom ünnepe, a gyermeknap ismét új terhet ró a kereskedőkre, akik sohasem zárkóztak el a nemes célok támogatásától. Kétségtelen, hogy Zombor kereskedői ezidén és ezuttal is lelkesen felkarolják a legszerencsétlenebb szerencsétlenek, a szegény és nyomorgó gyermekek ügyét, de viszont a közönségnek sem szabad megfeledkeznie arról, hogy ezzel kapcsolatban kötelességei vannak a kereskedőkkel szemben. A nemkereskedőtől csak adományt kér a gyermekvédelmi liga és aki elvetődik a felállítandó gyűjtőszekrény felé, bizonyára adakozni is fog. De a kereskedők szinte kötelezve vannak az adakozásra, mert hiszen minden zombori kereskedő csatlakozni fog a ligához, ezért a közönségnek az a kötelessége, hogy a gyermeknapon vásároljon és fizessen. Így azután a kereskedők révén adakozik az egész közönség, mindenki, aki vásárlásával hozzájárul a kereskedők aznapi bevételének emeléséhez. Szeretettel fordulunk tehát Zombor közönségéhez: vásároljon a gyermeknapon! Vásároljon *április 2-án és 3-án* és ugyanekkor teljesítse fizetési kötelezettségeit. Vásároljon a közönség a gyermeknapon, de csak azoknál a kereskedőknél, akik a gyermekvédelmi ligához csatlakoztak

Március hó. Ujvidéki tudósítónk értesít, hogy tegnap délben nagy hideg mellett erős havazás kezdődött.

Népgyűlés. Dr. Polit Mihály, dr. Krnó Milos, dr. Micsatek Lajos és Zsivánovits Gábor egy kérvényt adtak be az ujvidéki kapitánysághoz, amelyben vasárnap délutánra népgyűlés megtartását kérelmezik. A népgyűlés egyetlen pontja az általános, titkos választási jog lesz. Szónokok dr. Polit Mihály és Hodzsa Milán országgyűlési képviselők lesznek.

Tűz a keleti pályaudvaron. Tegnapelőtt este a keleti pályaudvar érkezési oldalán kevéssel este 9 óra előtt tűz támadt. A pályaudvarra beérkezett szabadka—zimonyi és pécs—dombovári vonatok lámpáit a vasuti alkalmazottak világító gázzal töltötték meg, midőn a gáztömlő levezető csöve megrepedt és a kiáramló gáz az alkalmazottak kézi lámpájától fellobbant. A robbanás következtében a szabadka—zimonyi vonatnak egy kocsija kigyulladt. A tüzet hamarosan eloltották. Sérülések nem történtek.

Felülfizetések. A monostorszegi állami elemi iskola tanulói által folyó évi március 21-én és 22-én tartott jótékony célú színelőadás alkalmával felülfizettek: Sztrunyi Ferenc 2 kor. 40 fil., Hegedűs Benő 2 kor. 20 fil., dr. Schreiber Lipót 2 kor., Ernszt Mór 1 kor. 60 fil., Nagy Béla 1 kor. 44 fil., Tessényi Oszkár 1 kor. 20 fil., Halász Sándor 1 kor. 20 fil., Vagyotzky János 60 fil., Pavosev Adam 60 fil., Klanszky Béla 50 fil., Fontányiné 40 fil., Varga János 40 fil., Bruck Herman 40 fil., Kovács József, Szluha Gyula, Mészáros Lajos, Schvang Mihályné, Flesch Mórné, Rosenthal Mór, özv. Beck Antalné 20—20 fillért. Fogadják a szíves felülfizetők áldozatkészségükért a tanítótestület köszönetét.

Olcsóbb lesz a fa. A tűzifa árak az ősz folyamán a magas tőárak, a drága munka és fuvarberek és a nagy kereslet következtében oly magasságra emelkedtek, hogy még oly objektumok kitermelése is lehetségessé vált, melyek normális árak mellett kitermelésre egyáltalában nem kerülhettek volna. Miután azonban a tűzifaárak eddig ismeretlen magasságot értek el, a vállalkozók a közlekedési utaktól távolabb fekvő, nehezebben megközelíthető erdőkben is megkezdték a tűzifa-termelést. Ennek folyamán a tűzifa-piacon tulkinálat áll be, amely az árak hanyatlásában jut kifejezésre. Amíg ugyanis a múlt év őszén a fűrészelt bükkfáért 220—230 koronát, a bükkhasábfáért 210—220 koronát, a tölgy és cserhasábfáért 200—210 koronát lehetett elérni vagononként ab Budapest, addig a termelők és kereskedők ma az alatt jegyzett árak mellett szívesen kötnek üzleteket, fűrészelt bükkhasábfá 200—210, bükkhasábfá 190—200, tölgy és cserhasábfá 180—190, dorongfa 165—176 vagononként ab Budapest, de még ezen árak mellett sem tudtak tudni jelentékeny készleteiken.

Mulatságból — a börtönbe. Schmidtkszt Rezső futaki állás nélküli kereskedősegéd a napokban nagy dárídót csapott Ujvidéken. Folyt a bor, vigan szólt a nóta, de szomorú lett a vége, mert abban a pillanatban, midőn a cigány rázendített a legkedvesebb nótájára: belépett a rendőrség és a törvény nevében letartóztatta. A delikvensnek apróbb lopási bűnök terhelik a lelkét. Így a többek között a Fehér-vendéglőből egy téli kabátot emelt el és potom áron tudott rajta. Alig kísérték a rendőrségre, megérkezett a futaki csendőrség, ezek szintén a jeles férfit keresték egy bődön zsir elemelése miatt. Schmidtksztot a csendőrök — miután megjelölték a zsireladási helyet — visszakisérték Futakra.

Megtörtént. Tilosban járt a cigány, midőn a rendnek nemes öre észreveszi a csalafintaságot; s minthogy a cigány kerek oldva futásnak indult, kergetni kezdte őt. Eközben rákiált a cigányra: „állj meg moré”, mire ez visszaküldte: „állj meg bolond te, téged nem zavar senki!”

Kutba bukott. Bácskertesről írja tudósítónk: A s z t a l o s János bácskertes lakos vasárnap Zomborban járt a vásáron, ahol bizonyára a jó vásárfölötti örömeiben jól fel-

öntött a garatra. Részegen került haza Bácskertesre, ahol folytatta a korcsmázást. Botorkálása közben fejével lefelé az utcán levő egyik kutba esett. Hétfőn reggel egy asszony vizet akart meríteni a kutból, de a vödör nem akart a vízben elmerülni. Az asszony lenézett a kutba és nagy szörnyűségére egy emberi lábat látott kiemelkedni a vízből. Azonnal jelentést tett a községi rendőrségnél. A szerencsétlenül járt ember holttestét kihúzták a kutból és lakására szállították.

Hátba szurta. Dimitrivics Mladen ujvidéki lakos vasárnap éjjel az egyik koresmában borozgatott Baics Istvánnal. Ugylátszik valami nézeteltérés keletkezhetett közöttük, mert midőn Baics haza igyekezett, Dimitrivics a vendéglő előtt hátba szurta. A súlyosan sérültet beszállították a kórházba, a tettest pedig a rendőrség vette pártfogásába.

Felmentett katonaszabadítók. Ujvidékről írják: Szombaton hozta meg ítéletét a hadbíróóság a nagy port felvert katonaszabadítási ügyben. A tárgyalást Tóth Imre alezredes, hadbíró vezette, a vádlottak Dürbeck Ferenc törzsrörmester és Tomász István örmester voltak. Miután a bíróság megállapította, hogy az egész katonaszabadítási ügy nem egyéb, mint minden alapot nélkülöző vádaskodás — vádlottakat a terhükre rótt cselekmény elkövetésének vádjára alól felmentette s a már két hónap óta tartó vizsgálati fogságból őket szabadon bocsátotta.

Szentfülöpi vándor gazdaggyűlés, — zombori bikavásár.

Van egy a vármegyénkben is szervezettél bíró Temesvárott székelő gazdasági intézmény, amelynek neve „Délvidéki földmivelők egylete.” Ezen intézménynek létrehozója és lelke Kraushar Károly tanító volt. A Kraushar név a németajku gazdák körében 4—5 vármegyében fogalommal vált. Agilis munkássága az intézmény alelnökében Blaskovics Ferenc kanonokban felkeltette a féltékenységet — Dold tanítót ügyes számitással tervének megnyerte és egy szép napon Krausharnak az egyesülettől válnia kellett, Doldot Kraushar tette emberré — Kraushart Dold segítette kiütni a nyeregéből.

A nép rajongó szeretete kíséri további pályafutásában Kraushart, ki jelenleg a temesvári parcellázó és bérlő banknak igazgatója.

A népitéletnek megvolt a hatása, az egyesület fiókjai sorba hullanak, mint dércsipe őszi időben a legyek.

A torló hullámokat torlaszokkal akarja megakasztani az egyesület, minden eszközt felhasznál, hogy megpecsételt sorsát, a tönk szélére jutást megakadályozza. A temesvártorontali és bácsbodrog vármegyei gazdasági egyesületek, fent nevezett intézménytől sokat tanultak. Belátták, hogy a kigazda hóna alá kell nyulnunk, ügyes-bajos dolgaiban támaszává kell lennünk, akkor meg lesz a hivatalos gazdasági egyesületeknek is a populár jellege.

Egyesületünk új alapokra fektetett törekvéseivel 2 év alatt megmutatta, hogy nemcsak akar, hanem tud is a kigazda segítője, támogatója lenni. Egyik gazdakör a másik után alakul, magából Zombor városából 500-at meghaladó szerb és bunyevác tagja van az egyesületnek, egyesületünkben úgy a helybeli, mint vidéki gazdatagok egyike a másiknak adja a kilincset, mindegyiknek van valami óhaja, ügye-baja, segédkezet nyújtunk mindegyiknek.

Egyesületünknek e rohamos térhódítása kibuktatja sorról-sorra a délvidékieket, nem erőszakkal, nem piszkolódással, hanem tisztességes munkássággal.

Ezt ők látva, néhány évvel ezelőtt dr. Mayer Nándort kerületi igazgatóvá, Guthot legujabban kerületi titkárrá nevezték ki Zombor székhellyel.

Blaskovits papi szavának tehát nem tudott embere maradni, nem hogy szép szerivel visszavonulna moraliter teljesen levert hadával, nem; hamem ujjabb és ujjabb merényletekkel segíti elő egyesületi intézményüknek rohamos bukását!

Tavalyi zombori kirohanásáért elvertem rajta a port — elhallgatott — most indirekte intrikáltat ellenünk. Kijelentettem és újból kijelentem, hogy intézményünkben soha ócsárolni valót nem találtam. Szervező-utamban mindig a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztam intézményükről, sokat tanultam tőlük!

Nem bántottuk őket soha, mért bántanak ők bennünket! Tán uri emberekhez méltó fegyvermérkőzés az intrikálás?!

Szentfülöpon január havában vándor gazdaggyűlést tartottunk, amelyen többek közt Müller József palánkai gazda talpraesett, mindenkit meglepő velős beszédet mondott a gazdák szervezkedésének szükségességéről. Párhuzamot vont a délvidéki földmivelők egylete és egyesületünk közt, elismeréssel adózott előbbinek, ismerte azonban egyesületünket is, a gazdákat szivesebben látja egyesületünk kebelében, mert a mi intézményünk megyénk intézménye, amelyben anyavármegyénk közzgazdaságának minden egyes szála összpontosul. Ezen intézményt kell tehát tömeges belépésünk által megerősítenünk. Léh Ferenc szentfülöpi gazdát szólaltatja meg a Freimüthige, a délvidékiek szócsöve. Müllernek szemrehányást tett, hogy a jobbat a jótól megtudja különböztetni. Tudjuk mi fűzi még Léh Ferencet a délvidékiekhez!

Csodálatos, hogy az a Léh Ferenc kel ki Müller ellen, aki, mint szentfülöpi községi gazdakörünk tagja, beszédével elismerte munkásságunk helyes utját, aki gyűléseinken többször hangoztatta azt, hogy mindkét intézmény nemes tevékenységet fejt ki.

Legyen megnyugodva úgy Léh, mint a szellemi kincseit formába öntő Freimüthige — Müller József tárgyilagos ügyesen megokolt fejtegetéseit a nagy számmal egybegyűlt gazdák általános helyeslése honorálta.

Végeztem Szentfülöppel — hadd jöjjön Zombor!

Gazdasági egyesületünk e hó folyamán Zomborban díjazással egybekötött tenyész-bika-vásárt rendezett.

A zuhogó eső következtében megkésve nyithattuk csak meg a vásárt, a zuhogó eső a vásár kezdetén menekülésre bírta, úgy az eladót, mint a vásárlót. A vásár az egyes községekben kellően meg lett hirdetve. Közöltük az egyes községek előjáróságaival a feltételeket is — ezek értelmében csak tagok állíthattak ki, akik darabonként 2 korona belépődíjat s eladás esetén az eladási ár 2%-át tartoztak megfizetni.

Gádori községi gazdakörünk 19 darab-ból álló általános feltűnést keltő bikáit csoportosan állította ki — e csoportos kiállítást én szerveztem.

Figyelmeztettük a gazdákat, hogy potom áron ne értékeljék állataikat, ha jó a vásár, úgy megfelelő áron is tudhatnak bikáikon.

Megbiztam Wölfl Jakabot, gádori gazdakör alelnökét, hogy a csoportos kiállítás céljából a szükséges adatokat írja össze, én az értékelésbe be nem folytam, egyesületi helyi-

ségünkön kívül Butkovits vendéglőjében a gazdák maguk állapították meg bikáik árát.

Hogy egyesületünk elsőrendű tenyészanyagot honosítson meg közseinkben — 6 drb 1—1½ éves magas vérű simentháli tenyész bikát vásárolt Gaál somogyvármegyei uradalmából. Miután a beszerzési árat sem ajánlotta meg senki az árverésen — mi a vásáron kívül Veprőd, Palánka és Topolya községeknek adtuk el a bikákat.

Ez a tényállás!

A Freimüthige-ben és a Bácsmegyei Függetlenségben a délvidéki földmivelők egylete Wölfl Jakab szájába adva a szót, kemény hangon rohan ki ellenünk.

A „Freimüthige“ a délvidéki földmivelők egyletének szócsöve — úgy látszik a „Bácsmegyei Függetlenség“ is az!

Hogy jut egy zombori tekintélyes párt-organum ahhoz, hogy minden információ beszerzése nélkül szabad teret enged egy oly kirohanásnak, amely kirohanás a minden párttekinetek fölött álló magát 2 év lefolyása alatt az első közé felküzdő vármegyei gazdasági egyesületet igaztalanul támadja! Ha én szerkesztem e lapot, a megjelent közleménynek helyt nem adtam volna!

Tárgyilag leszek, a cikk minden egyes porcikáját bonckés alá veszem.

Bácsbodrog vármegye közönsége minden kikötés nélkül 10 évre megszavazta az évi 28000 korona segélyt, így semmi hatósági beavatkozásra joga nincsen. Doldék bekötne-leskedtek a temes- és torontálvármegyei segélyek ügyébe — nálunk hátrább az agarakkal — ha előbb potentátorokká nem lehettek, ugy ma, a mikor a versenyt velük minden tekintetben felvesszük — önkényük céljaira alapot nem találhatnak, ha Guth által állandóan manővereztetnek is ellenünk.

Hogy Gádon miként hirdették ki a bikavásárt, azt Wölfl Jakab jobban fogja tudni, mint mi. Hogy mi a hirdetést mikép tettük közzé, azt Gádor községi házában ki-ki megtudhatja.

A belépésre, belépődijra, a 2%-os eladási jutalékára vonatkozólag a hirdetés ad tájékoztatást.

Hogy az egyesület csak saját tagjait részesíti kedvezményekben — az méltányos és igazságos. Hogy a felhajtott állatok után jutalékot szed — azért teszi, hogy azokból a kiadások egy részét fedezze. Ha marad haszon — az a tagoké!

Az árak iránt fent nyilatkoztam — nagyon nehezemre esik egy általam eddig nagyra-becsült gazdatársamnak szemébe mondani azt, hogy hazudott — ismételt ki kell jelentenem, hogy a gazdák maguk állapították meg a fejtáblákra nyomandó árakat.

Az egyesületünk által beszerzett magasabb vérű bikák tisztán árverésre voltak szánva — beszerzési áron alul eladók nem voltak.

A gádori bikák fejtáblái a vásár előtti napon készültek el — a vásár esélyei ismeretlenek voltak előttünk — így Wölflnek ez irányban tett kijelentése is hazug.

Hazug a fizetésre való szorításról szóló állítása is. Mi senkit a hozzánk való csatlakozásra rá nem kényszerítünk. Aki intézményünkben saját javát föl nem találja — maradjon táborunkon kívül. Ennyit a cikkekre!

Wölfl Jakab s esetleges társai örömtüzet gyújtottak Guthéknak panaszaikkal — ok, hogy a vásáron bikáikat el nem adhatták.

Mi a magunk erejéből minden lehető megtettünk, hogy a vásár sikerét biztosítsuk, hogy az időjárás nem kedvezett, a jó Istennel

hadakoznunk nem lehet. Az árnyoldalak mellett — legyen a bikavásárnak egy kis fényoldala is.

A több mint 70 darabot számláló bikák között feltűnést keltett a gádori közséi gazdakör gyűjteményes kiállítása. A látogatók megtudták, hogy a gádori gazdakörben állandóan kaphatnak bonyhádi tájfajta tenyész-bikákat. Kijelentésemet igazolja beszerzett információim. Elkelték azóta a gádori összes bikák, sőt 1 éven felüli bikaborjuk is.

A gádori gazdakör a szarvasmarhadíjazás alkalmával bebizonyította a környéknek, hogy a szarvasmarhatenyésztés terén első helyen áll a vármegyében. Kollektív bikakiállításával ezen elért eredményt az egész vármegye gazdaközönsége elé állította, anyagi hasznát a jövőre mi biztosítottuk.

Szennyel dobálta Wölfl azon intézményt, amelynek ő és társai sokat köszönhetnek, ily kijelentés megtétele előtt ott kellett volna hagynia alelnöki tisztét, hogy ezen lépésével is igazolja azt, miszerint céljainkat, törekvéseinket, különösen azok kivételét nem helyesli. Rossz madár az, amely saját fészkebe piszkít. Wölflnek a történetek után a gádori gazdakörben helye nem lehet!

Megjegyzem még, hogy tavaly az első 100 koronás díjat gádori, az idei 3 első díjat 230 korona összegben a gádori, a Gádon rendezett szarvasmarhadíjazáson az 500 koronára rugó pénzdíjat és a mintegy 200 koronát kitevő tejgazdasági eszközöket a gádori gazdakör tagjai vitték el.

Ennyit a tiszta igazság érdekében — hogy a délvidéki földmivelők egyletének beugrasztottjai részére a választ megadjuk.

Tudomásomra jutott, hogy Guthnak egy pár cipőt kellett elszakítania, míg Wölflt becsületszavának megszegésére bírta — átengedjük nekik Wölflt — boldogítsa őket. A Bácsmegyei Függetlenség „íródeákja“ a szerzett vörös nadrágot mutassa meg nekünk is, hogy gratulálhassunk elért sikereihez.

Inhoff.

CSARNOK.

A csók.

Írta: Kemény Simon.

Mindketten a Terpsichore-színház kórusában táncoltak és énekeltek, a rendezői lelemény mindig úgy hozta magával, hogy három éve mindig egymás mellé kerültek, az öltözöjük is közös volt és gyűlöltek egymást kegyetlenül, engesztelhetetlenül. Valami kicsinyes toalett-versengésből indult ki a dolog és utóbb annyira megnőtt, hogy teljesen hatalmába kerítette őket. Nem tudtak egyébre gondolni, mint egymásra, nem volt egyéb vágyuk, minthogy egymást bosszantsák. Ha egyik valami szépet látott, csak azért gyönyörködött benne, mert tudta, hogy a másik ezt nem teheti. Ha valamelyik jó gyümölcsbe harapott, gyönyörűségének nagyobb felét az adta meg, hogy ime itt van most az ő tulajdonában valami, amit a másik soha, semmi körülmények között nem kaphat meg. Apró, jelentéktelen kellemességei és örömei az életnek ezen az alapon óriásiakká nőttek s Margit és Lenke, mint két gyönyörű ragadozó, a percek legszerényebb virágocskáit is leszakították s elraktározták gyűlöletük muzeumában.

Körülottek pokollá vált mindenkinek az élete. Az öltöztető asszonyoké, a színházi szabóé és főleg azé a két dzsentlemené, aki

a két leány anyagi létének szilárd alapját képezte. Rettenetes cári önkénykedést gyakorolt Terpsichore két papnője e két uron, akik végül azt vették észre, hogy a leányok őket is behajtották az esztelen versenybe, amelynek láza veleragadta őket. És oly napon, mikor Margit automobilja elütött egy öreg embert és az ujságok foglalkoztak az esettel, Lenke haját tépve kérte, követelte a barátjától, hogy ő viszont két embert gázoljon agyon s közben vörösre sirta szemét s a bőségesen ömlő könnyek kimarták arcának hófehérségét s szép orrát. Egy középkori véres fantáziától duzzadó cselszövény útján valóban be is csempészte Lenke barátja az ujságokba a dupla elgázolásról szóló hirt. Hanem ekkor úgy érezte a kitünő férfiú, hogy a mérték betellett s egy szép napon beállított Margit barátjához s így szólt hozzá:

— Uram, mi mind a ketten derék, tisztességes uriemberek vagyunk, jó sorsra méltóak, nem érdemeljük meg, hogy e két leány oldalán pokol legyen az életünk. Fogjunk kezét uram s ígérjük meg egymásnak, hogy barátnőink eszeveszett kivánságait ezután nem teljesítjük.

Margit lovagja meghatottan szorította meg Lenke anyagi alapjának jobbát s valami esküfélést rebegett. És ettől fogva csakugyan a két gentlemen helyzete javult, de a leányok bizonyos tehetetlenség érzése alatt még jobban gyűlöltek.

Ekkor történt, hogy egy új operetben egy-egy kis szerepet kapott a két leány. Görög szerelmes párt játszottak s a második felvonásban hosszan össze kell csókolózniok. A beavatottak — s istenem egy operet-színház ügyeibe az egész világ be van avatva — a beavatottak, mondom izgatottan várták a bemutató estéjét, hogy a pikáns látványban gyönyörködjenek. A primadonna egy hosszú, puha szőnyeges kereveten feküdt, lehanyatlott kezében aranyserleget szorongatott, körötte haldokló rózsák lehelték ki illatos lelküket s felülről bizonyos időközökben virágok hullottak alá. Köröskörül egymáshoz szorulva szerelmes párok álltak, ültek és feküdtek s a nők görög ruhái szabadon hagyták a karokat, kebleket s hátakat. A levegő forró volt és illatos, egy bekövetkező izgalom percétől terhes s amint a női karok, vállak összeértek, buja villamos áram futott át a sorokon. A zenekar tompán játszott egy dalt. A hegedűk hangjai, mint izzó fehér lángocskák lobogtak, amelyeken néha úgy futott át a flóta érzéki, rekedtes hangja, mint a vakító aranykigyó. A hárfá pengései, ezüstlemezeire hullatott gyöngyök valóra emlékeztettek s a cselló a beteljesedett szerelem elhaló, fájdalmas hangjait hallatta, amint siratják a gyönörű sóvárgásokat s az éjszakák boldog vágyakozásait, melyeket elrabolt a beteljesedés. A primadonna pedig ezekben a hangokba el-elcsukló, érzéki halk sikongásait tüzte bele.

Színpadon s nézőtérén mindenki reszketett s életöknek legszebb pillanatai virágoztak ki az emberek agyában. Az egymás mellett ülő férfiak és nők keze önkénytelenül egymásba csuszott. És ekkor kellett öntudatlan lázban egymásra borulnia a két leánynak. A nézők szeme csillogott s a két leány, mintha magikus álomban lett volna, szinte egymáshoz vonaglott. A barnának arca tüzelt, hosszú szempillája lecsukódott, széles ajka kinyílt, mint a rózsá s vonásai valami kimondhatatlan boldog mosolyba igazodtak. A szöke ametiszt-szemei félig látszottak s

átható lángokat löveltek. Keskeny ajkai látni engedték hófehér fogsorát s az arcon, amelyet csodásan finom hajkorona fedett, valami mély fájdalom fénye ömlött el.

Igy tapadtak össze. Fehér kezük egymás vállán nyugodott. Ajkukon ott égett a csók, mint tüzes nap, kábitó forróságot szórva szerte, míg a zenekar bűvös hangjai szitották a lángot. A színházon borzongó vonaglász futott át, a térdek reszkettek, a szemek lecsukódtak, itt-ott a boldogság könnyei virágoztak a pillák alól s a csók még egyre tartott a színpadon. A két leány semmiről nem tudott, közöttük minden elsüllyedt s egy hatalmas lángoszlopban egyesültek. A rendező künn toporzékolt, a zenekar már harmadszor kezdte a dalt s valaki a karzaton a mély buja csendben tapsolni kezdett. Az aztán megtörte a varázslatot. A szőke leány feje megrándult, karja lecsuszott a másik hátáról s öntudathoz kapott. Szeme kinyílt s tekintete az első sorban ülő barátjára esett. Ajkán ott izott még a másik leány öntudatlan, csókos ajka, de ő már józan volt. Ekkor felvillant gonoszán tekintete s a másik pillanatban Margit éles sikoltása vergődött a felzaklatott csendben s véres ajakkal bukott hátra. A szőke leány fehér fogai keresztül furódtak az ajkain. A függöny hirtelen legördült s nagy zugás, kiabálás viharzott a levegőben, ahol néhány pillanat előtt még egy csodálatos, beteges csók szórta szét megrontó sugarait.

Adományok

a Zomborban. Bács-Bodrog vármegye székhelyén felállítandó Rákóczi szoborra.

XVIII. SZÁMU KIMUTATÁS.

251. *Baja thjt. város* gyűjtőívén adakoztak: Bajai Kereskedelmi és Iparbank 2 kor., Bajai Kölesönös Segélyző egyesület 4 kor., Baja thjt. város közönsége 50 kor., Grauaug J. Lipót bank és váltóüzlete 1 kor., Szegedi Kereskedelmi és Iparbank bajai fiókja 2 kor., Vojnits Dániel 2 kor., Wener Adolf dr. 2 kor.

252. *Eperjesi m. kir. állam-építészeti hivatal* gyűjtőívén adakoztak: Dobiás Ede 3 kor., Halász Lipót 2 kor., Imre Géza 3 kor., Niepel Károly 1 kor., összesen

253. *Budapest székesfővárosi II. ker. előjáróság* gyűjtőívén adakoztak: Birzinger 20 fil., Biró József 20 fil., C. L. 20 fil., E. 20 fil., E. A. 20 fil., E. B. 40 fil., E. F. 20 fil., E. F. 40 fil., E. M. G. 40 fil., F. F. 1 kor., H. 40 fil., H. G. 40 fil., Homonay Géza 20 fil., Herein Károly 1 kor., I. N. 30 fil., K. J. 20 fil., dr. K. A. 1 kor., Latky Albert 60 fil., M. B. 20 fil., M. E. 1 kor., N. 20 fil., N. N. 20 fil., P. I. 20 fil., P. G. 20 fil., S. Gy. 40 fil., Sz. E. 20 fil., dr. Szlavits Lajos 30 fil., összesen

254. *Zalatnai m. kir. főbányahivatal* gyűjtőívén adakoztak: Császár János 50 fil., Csia Ignác 1 kor., Debreceny Bálint 50 fil., Gere András 50 fil., Horzsa János 50 fil., Horzsa Pál 40 fil., Kapros Károly 40 fil., Kaucz István 40 fil., Kuhajda Ferenc 40 fil., Kurovsky Zsigmond 1 kor., Lénárd Imre 30 fil., Magos István 40 fil., Marosán Géza 20 fil., Miklós Sámuel 1 kor., Prefort Ferenc 50 fil., Stahl József 40 fil., Sehandl Vilmos 40 fil., Székely Gergely 50 fil., Széki János 50 fil., Szép Sándor 40 fil., Toarniczky József 40 fil., Wagner Elek 50 fil., Wolf Herman 40 fil., Zavilla Nándor 50 fil., összesen

255. *Szatmárnémeti ev. ref. leányiskola* gyűjtőívén adakoztak: Az iskola tanárikara

5.— K

Összesen 6686 61 K

Vujevich Alajos,
pénztárnok.

Szerkesztői üzenet.

Szigethi István tiszrendészeti felügyelő urnak Zombor. A cikk közzétételére — újra is hangsúlyozzuk — erős személyi éle miatt nem vállalkozhattunk, nem pedig azért, mert a támadó cikk írója a mi szemünkben kiváló, hatalmas egyéniség, Ön pedig csak „egy kisiparos”. Ments isten, hogy mi a nagy nyilvánosság hűségese és lelkiismeretes szolgálói e szerint értékeljük az embereket. Az ilyen személyeskedés — átláthatja — nem lehet közérdekű; a minden áron való polemizálásra pedig bizony nem vagyunk hajlandók átengedni lapunkat. Tárnyilagos, személyi vonatkozások nélkül megírva szívesen közreadtuk volna s ezután is készségesen közreadjuk.

HIRDETÉSEK.

Tervbe vett nagyobb kendertermelés elmaradása folytán :

200 métermázsa kendermag

garantált magas növésű minőségben, 88% csiraképességgel

előnyös árban kapható :

a „Szegedi Kenderfonógyár Részvénytársaság”-nál Szegeden.

A bácsalmási nagyvendéglőbe

FARKAS

kerestetik azonnali belépésre, esetleg bérbé is kivehető az összes berendezéssel és joggal együtt.

FARKAS

3-3 nagyvendéglős.

Orpington

fajtiszta tyúkok, angol vérű kakas utáni tojások, sárga 4 kor., fehér 5 kor. tucatja.

EMDENI

óriás ludtojások darabja 1 korona 20 fillér.

Herold Jánosné

Sztapár, pályaudvar.

Az építési szándékozók figyelmébe!

Mint hogy alulírott építő munkások a helybeli építő mesterekkel meg egyezni nem tudunk, tisztelettel kérjük az építési szándékozót,

hogy akár új, akár javítási munka

tekintetében szíveskedjenek Flórián-utca 14. sz. alatti „Munkás Otthon”-ba szervező-bizottságunkhoz fordulni, mely készségesen szolgál mindenféle szakmába vágó felvilágosítással.

A zombori építő munkások szervező-bizottsága.

1629/1908.

Pályázati hirdetmény.

Az ujvidéki járáshoz tartozó Ófutam községben üresedésben levő és évi 1000 korona fizetés, valamint 260 korona lakbérrel egybekötött segédjegyzői állásra 1908. évi április hó 15-iki határidővel pályázatot hirdetek.

Ujvidék, 1908. március hó 20-án.

NIKOLITS,
főszolgabíró.

HIRDETŐ.

A Barát-utca oldalán levő s a zombori függetlenségi kör tulajdonát képező 500—600 □-ölnyi, 2 házhelynek való üres telek eladó. Bővebb éresítés 00 szerezhető a 00

„Bácsmegeyi Függetlenség”

kiadóhivatali irodában
Erzsébet-körut 13. sz. alatt.

MARSCHALL ALAJOS

szegedi zongorakészítő és

hangoló

Zomborba érkezik április hó 1-én.

Jelentkezéseket elfogad

Gergurov Dániel és Fia.

HIRDETÉSEK

FELVÉTEKNEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

A magyar királyi államvasutak téli menetrendje.

ERVÉNYES 1907. ÉVI OKTÓBER HÓ 1-ÉTŐL.

Oda						Budapest—Zimony—Belgrád.						Vissza	
gyorsv.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	tv. sz. sz.	gyorsv.	szem. v.	
7.00	7.15		1.55	8.20	10.10	ind.	BUDAPEST k. p. u.	érk.	5.50	10.15	1.00	6.55	
10.15	12.37		6.15	6.36	3.54	érk.	SZABADKA	ind.	11.50	5.05	9.51	6.52	
10.30	1.27	4.15		9.48	5.30	ind.	SZABADKA	érk.	10.21	7.23	9.39	1.26	
	1.56	4.43		7.10	6.02		Csantavér		9.52	6.53		12.58	
11.05	2.22	5.09		7.25	6.27		Bács-Topolya		9.29	6.31	9.07	12.33	
11.23	2.47	5.36		7.42	7.05		Hegyes-Feketehegy		8.58	6.02		12.04	
11.37	3.07	5.55		7.55	7.27		Verbász		8.36	5.37	8.39	11.45	
11.51	3.27	6.17			7.46		O-Kér		8.09	5.13		11.19	
12.02	3.43	6.34			8.13		Kiszács		7.46	4.54		11.03	
12.20	4.08	6.55		37	8.34	érk.	UJVIDÉK	ind.	7.22	4.30	7.56	10.42	

Oda						Szeged-Rókus—Szabadka—Dálya						Vissza			
szem. v.	szem. v.	szem. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.
3.05	7.48	11.30	3.10		4.55	6.30	8.15	ind.	SZEGED-ROK.	érk.	7.06		10.48	2.52	7.53
3.22	8.04	11.46	3.29		5.11	6.57	8.33		Rószke		6.51		10.33	2.38	7.39
3.36	8.18	12.00	3.44		5.26	7.28	8.49		HORGOS		6.38		10.21	2.25	7.27
3.50	8.31	12.13	3.58		5.39	7.51	9.04		Királyhalom		6.25		10.09	2.11	7.16
4.05	8.44	12.28	4.14		5.52	8.12	9.25		Palics		6.13		9.55	1.58	7.05
4.17	8.55	12.40	4.27		6.03	8.31	9.38	érk.	SZABADKA	ind.	6.00		9.44	1.47	6.55
5.00	10.25	2.02		6.50	7.00			ind.	SZABADKA	érk.	6.46			1.00	5.58
5.25	10.50	2.26			7.30				Tavankut		6.13			12.38	5.34
5.45	11.13	2.46			7.19	7.56			Bajmok		5.49		8.45	12.21	5.17
6.16	11.45	3.17		7.41	8.32				Nemes-Militics		5.02		8.19	11.45	4.41
6.30	11.59	3.31		7.53	8.50			érk.	ZOMBOR	ind.	4.40		8.07	11.30	4.25
7.19	12.26	4.00		8.13					Prigl.-Szent-Iván				7.45	10.55	4.00
7.34	12.39	4.13		8.23					Szóna				7.33	10.37	3.46
7.46	12.50	4.24		8.33				érk.	GOMBOS	ind.			7.21	10.25	3.34
9.18		5.25		9.35				ind.	ERDŐD	érk.			6.13	9.17	2.57
9.30		5.37		9.45				érk.	DÁLYA	ind.			6.02	9.05	2.45

Oda						Kiskun-Halas—Bácsalmás—Rigyica						Vissza	
v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.
3.50	11.50	6.00	ind.	KIS-KUN-HALAS	érk.	5.44	2.27	10.24					
4.03	12.03	6.13		Kopolya		5.32	2.14	10.11					
4.20	12.20	6.29		Fehértó		5.16	1.57	9.54					
4.37	12.36	6.45		Terézhalom		5.00	1.40	9.37					
4.58	1.08	7.03		Jankovác		4.48	1.27	9.24					
5.25	1.42	7.23		Mélykut		4.20	12.45	8.44					
5.48	2.05	7.44		Kudics		4.00	12.11	8.15					
5.56	2.13	7.52	érk.	BÁCSALMÁS	ind.	3.51	12.00	8.04					
6.16	2.49	8.14	ind.		érk.	3.41	11.21	7.29					
6.36	3.09	8.29		Madarász puszta		3.26	11.01	7.09					
6.49	3.27	8.37		Bácsmadaras		3.18	10.51	6.59					
6.57	3.35	8.44		Sanae puszta		3.11	10.34	6.42					
7.17	4.00	8.53		Katymár		3.00	10.21	6.29					
7.29	4.12	9.03		Legyen puszta		2.49	9.58	6.08					
7.45	4.28	9.16	érk.	RIGYICA	ind.	2.35	9.40	5.50					

Oda						Ó-Becse—Ujvidék						Vissza	
sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	
4.50	9.45	4.20	ind.	O-BECSE	érk.	6.56	12.43	7.31					
5.12	10.11	4.42		Bács-Földvár		6.35	12.20	7.10					
5.34	10.31	5.02		Csurogh		6.19	11.53	6.53					
5.54	11.02	5.22		Zsablya		5.55	11.19	6.26					
6.09	11.18	5.39		Gospodince		5.29	10.46	6.11					
6.32	11.45	6.02		Temerin		5.13	10.28	5.55					
6.41	11.54	6.11		Járek		4.57	9.59	5.37					
6.54	12.09	6.24	érk.	VASKAPU	ind.	4.43	9.43	5.23					
7.01	12.13	6.25	ind.	VASKAPU	érk.	4.42	9.42	5.22					
7.25	12.40	6.49	érk.	UJVIDÉK	ind.	4.17	9.15	5.00					

Oda						Ujvidék—Vaskapu—Titel						Vissza	
sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	
6.37	5.10	ind.	UJVIDÉK	érk.	6.00	3.01							
7.00	5.37	érk.	VASKAPU	ind.	5.33	2.38							
7.05	5.38	ind.	VASKAPU	érk.	5.28	2.33							
7.31	6.07		Káty		5.06	2.15							
7.42	6.19		Tizsakalmánfalva		4.43	1.56							
7.57	6.39		Kovil-Szent-Iván		4.25	1.41							
8.11	6.58		Vilova—Gardince		4.04	1.26							
8.24	7.16		Lok		3.48	1.14							
8.37	7.30	érk.	TITEL	ind.	3.32	1.00							

Oda						Hegyes-Feketehegy—Palánka						Vissza	
v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	
7.10	3.08	7.47	ind.	HEGYES-FEKETEHEGY	érk.	5.41	11.17	5.22					
7.29	3.27	8.07		Telecska		5.21	10.58	5.02					
7.47	3.52	8.36		Kula		5.10	10.47	4.51					
7.57	4.04	8.46		Béla-puszta		4.45	10.25	4.30					
8.10	4.34	9.04		Torzsa		4.33	10.13	4.19					
8.34	5.04	9.28		Deszpot-Szt-Iván—Pivnica		4.16	10.00	4.01					
8.50	5.28	9.44		Szilbás		3.51	9.35	3.37					
9.21	6.14	10.04		GAJDOBRA		3.40	9.24	3.26					
9.53	6.50	10.35	érk.	PALÁNKA	ind.	3.00	8.18	2.35					

Oda						Szabadka—Baja						Vissza	
sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	
4.50	10.35	1.42	7.05	ind.	SZABADKA	érk.	9.29	12.48	6.20	10.28			
5.25	11.10	2.17	7.38		Csikéria		8.66	12.16	5.48	9.52			
6.03	11.46	2.54	8.09		Bács-Álmás		8.34	11.55	5.27	9.22			
6.09	11.51	3.00	8.14		Álmás		8.19	11.40	5.12	9.06			
6.33	12.15	3.26	8.42		Bikity-Borsód		7.54	11.15	4.47	8.38			
7.07	12.48	4.00	9.16	érk.	BAJA	ind.	7.17	10.40	4.12	7.52			

Oda						Baja—Ujvidék						Vissza	
v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	
4.00	7.22	1.15	ind.	BAJA	érk.	8.53	3.23	7.00					
4.11	7.32	1.25		Baja-szállásváros		8.46	3.15	6.52					
4.25	7.45	1.38		Vaskut		8.31	2.59	6.36					
4.51	8.10	2.01		Gara		8.10	2.37	6.10					
5.09	8.26	2.16		Rigyica		7.55	2.17	5.47					
5.37	8.54	2.39		Sztanisics		7.38	1.57	5.25					
5.56	9.12	2.56		Gákova		7.14	1.28	4.58					
6.15	9.31	3.14		Nenadics		6.55	1.08	4.34					
6.25	9.41	3.23	érk.	ZOMBOR (étk.)	ind.	6.45	12.57	4.23					
2.25	6.51	3.46	ind.	ZOMBOR (étk.)	érk.	6.10	11.20					7.00	
2.31	6.57	3.52		Zombor-vásártér		6.03	11.13					6.52	
2.41	7.07	4.02		Fernbach-szállás		5.54	11.04					6.41	
2.50	7.16	4.11		Zsárkóvác		5.46	10.56					6.32	
3.06	7.30	4.25		O-Szapár		5.32	10.42	</					

50-5

„Blickensderfer“
eredeti amerikai **írógép,**

azonnal látható írással.

Tiszta acél-
szerkezet. Gyönyörű
szép írással. Az írógépek
legolcsóbbja.

Á r a :

teljes felszereléssel csak 300 K.

Írógép kellek a legolcsóbb árakban szállítanak.
Amerikai irodai butorok mintatelepe.
Tessék prospektust kérni!
Kaufman és Társa Budapest
V., Zoltán-utca 16. szám. (Szabadságtér.)

Állandó raktár és képviselet Bács-Bodrog megye részére
Teltsch Gáspár,
műszer- és látszerész Zomborban.

Baján, Rókus-utca 33. szám
alatt saját házámban lévő,

„Szarvas“-hoz

cimzett vendéglőm és sza-
tós üzletem folyó évi május
hó 1-től bérbe kiadó, esetleg
házzal együtt eladó.

Ternák Márk,
5-4 vendéglős Baján.

PETERFALVAI PAPIRGYÁR
OCEAN G.G.B.

**LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HÁZAI
GYÁRTMÁNYŰ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK**

KAPHATÓK MINDEN JOBB
PAPIRKERESKEDÉSBN

A nemzetközi baromfiállítás-
son több első díjjal és okleve-
lekkel kitüntetett **TÖRZSEKBŐL**
FAJTISZTA SÁRGA ORPINGTON
TOJÁSOK 40 fillérjével kap-
hatók: PÁL ANTALNÉNÁL
o 3-2 Nemesmiliticsen. o

Bittermann Nándor és Fia

☒☒ kő- és könyvnyomdája ☒☒
ZOMBORBAN,

☒☒ a vármegye palotájában. ☒☒

Megrendelések a legrövidebb
o idő alatt szállítanak. o

*

Papir- és írószerek a bevásárlási áron.

*

Könyvkötői munkák

elfogadtatnak és a kiállítási áron
szállítanak.

*

☒☒ Községi nyomtatványokból ☒☒

☒☒ nagy raktár. ☒☒

*

60-28

Telefonszám: 18.

ELADÓ

a bácsordasi tejszövetkezet
összes berendezése

gőz- és kézerőre,
helyiséggel együtt.

Arlejtés 1908. évi április hó 5-én.

Igazgatóság.

TURY JÁNOS

mechanikai gépműhelye Zombor, Galamb-utca 10. sz.
Mindennemű mechanikai gépek javítóműhelye ugy-
mint: varrógépek, kerékpárok, számozó- és írógépek, gramophonok, villanyos-
csengők és minden e szakmába vágó gépek javítása
szavatosság mellett eszközölteik.

Allandó raktár:

Varrógépekben és kerékpárokban,

valamint ezen gépek alkatrészeiben. **Külső- és belső**
kerékpár-gumik, nyergek, pumpák, csengők, francia-
kulesok, kürtők, küllők stb.

A világhírű **„Kaiser“-kerékpárok** egyedüli raktára.